

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛГІЙ
ІМЕНІ С. З. ГЖИЦЬКОГО»

Випускова циклова комісія технологічних дисциплін

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Ольга НИЧИПОРУК

27 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Вячеслав ТАРАСІЮК

2025 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента «Основи фермерської діяльності»

Розробник Куденчук Леся Андріївна

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва

Статус вибірковий компонент

Мова навчання українська

2025 р.

Програма освітнього компонента «Основи фермерської діяльності» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва денної форми навчання складена на основі ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» 20.06.2024 р. – 20 с.

Розробник: Куденчук Леся Андріївна

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
технологічних дисциплін

Протокол від 26.08.2025 року № 1

Голова циклової комісії Ольга ЧИЖЕВСЬКА

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий
коледж ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького»

Протокол від 27.08.2025 року № 8

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітньо-професійна програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Характеристика освітнього компонента	
Статус	вибірковий компонент
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ЄКТС	3
Курсова робота (проєкт)	-
Форма оцінювання	4-х бальна шкала
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2025 р.
Семестр	4 (6)
Аудиторні години	60
Лекції	42
Практичні заняття	8
Лабораторні заняття	-
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	30

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять – 67 %

самостійна робота – 33 %

2. МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА, ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення освітнього компонента є формування та розвиток компетентностей, що спрямовані на здобуття здобувачем освіти теоретичних знань, вмінь і навичок у сфері створення, організації, ведення та розвитку суб'єктів фермерської діяльності.

Предметом вивчення освітнього компонента є теоретичні знання та практичні уміння, які необхідні для організації та здійснення фермерської діяльності і ґрунтується на системному підході до ефективної взаємодії всіх ланок процесу виробництва та реалізації продукції в фермерських господарствах.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є: високі темпи розвитку, вдосконалення діяльності, отримання стабільного прибутку за рахунок раціонального ведення діяльності, забезпечення споживачів усіх рівнів сільськогосподарською продукцією відповідної якості та асортименту.

Передумовами вивчення освітнього компонента є опанування таких освітніх компонентів: основи правознавства, історія України, інформатика та комп'ютерна техніка, вступ до спеціальності, безпека життєдіяльності з основами охорони праці, економіка виробництва продукції тваринництва, основи бухгалтерського обліку.

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН):

1. Спілкування державною мовою.
2. Застосовувати інформаційні та комунікаційні технології в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності.
3. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
4. Використовувати технології кормо-виробництва, утримання, годівлі, розведення і відтворення тварин у професійній діяльності.
5. Застосовувати основи систем обліку, планування і контролю затрат виробництва продукції тваринництва та визначити її економічну ефективність.
6. Проводити планування і організацію робіт у виробничому підрозділі з дотриманням трудової та технологічної дисципліни.
7. Використовувати у професійній діяльності нормативно-правові документи з технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
5. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК):

1. Здатність проводити аналіз виробничо-економічної діяльності, вести звітно-облікову і технологічну документацію виробничого підрозділу.
2. Здатність організувати роботу структурного підрозділу з виробництва і переробки продукції тваринництва з дотриманням норм охорони праці, біобезпеки у професійній діяльності.
3. Здатність до використання нормативної та технологічної документації у професійній діяльності.
4. Здатність використовувати професійні знання та навички з технології виробництва продукції тваринництва

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Форма навчання

денна

Підсумкова форма контролю

диференційний залік

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього					
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Теоретичні основи діяльності фермерських господарств	26	8	18	12	6			
2	Організація діяльності фермерських господарств	64	22	42	30	4	8		
Разом з освітнього компонента		90	30	60	42	10	8		

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
(IV) VI семестр			
1	Фермерське господарство в ринковому середовищі	2	1; 2; 7; 8; 10; 12; 15; 16; 18; 22; 29
2	Правові аспекти створення та функціонування фермерського господарства	4	1; 2; 7; 8; 10; 11; 12; 15; 16; 18; 22; 24
3	Іноземний досвід функціонування фермерських господарств	2	2; 7; 8; 10; 15; 16; 18
4	Фермерське господарство на кооперативних засадах	2	2; 7; 8; 10; 15; 16; 18
5	Організація землекористування (землеволодіння) фермерських господарств	2	2; 7; 8; 10; 12; 15; 16
6	Економічний механізм функціонування фермерських господарств	2	2; 7; 8; 10; 12; 15; 16; 22; 24; 29
7	Організаційні основи діяльності фермерських господарств	2	2; 7; 8; 10; 12; 15; 16; 22; 24
8	Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах	2	7; 8; 10; 12; 17; 25
9	Облік активів фермерського господарства	2	7; 8; 10; 12; 17; 25

10	Організація трудових відносин та оплати праці в фермерському господарстві	2	7; 8; 10; 12; 17; 25
11	Результати діяльності фермерського господарства	2	7; 8; 10; 12; 17; 25; 28
12	Звітність фермерського господарства	2	7; 8; 10; 12; 17; 25
13	Фермерство та розвиток агротуризму в Україні та світі	4	2; 7; 8; 10; 12; 15; 16
14	Менеджмент у фермерському господарстві	2	2; 3; 8; 13; 19; 20; 21; 27
15	Управління трудовими ресурсами фермерських господарств та їх мотивація	2	2; 3; 8; 13; 19; 20; 21; 27
16	Маркетинг фермерського господарства	2	2; 5; 6; 20; 23; 26
17	Маркетингова товарна та цінова політика фермерських господарств	2	2; 5; 6; 20; 23; 26
18	Планування в фермерських господарствах	2	2; 4; 7; 8; 10; 14; 15; 16; 22; 27
19	Бізнес-планування в фермерських господарствах	2	2; 4; 7; 8; 10; 14; 15; 16; 22; 27
Разом		42	

4.2. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
(IV) VI семестр				
1	Становлення та розвиток фермерських господарств в Україні та світі	4	Усне та письмове опитування (тести)	1; 2; 7; 8; 10; 11; 12; 15; 16; 18; 22; 24
2	Оподаткування фермерських господарств	2		2; 7; 8; 10; 12; 15; 16; 22; 24; 29
3	Облік та особливості оподаткування доходів членів фермерського господарства і найманих працівників	2		7; 8; 10; 12; 17; 25
4	Складання звітності фермерських господарств	2		7; 8; 10; 12; 17; 25
5	Організація менеджменту фермерських господарств	2		2; 3; 8; 13; 19; 20; 21; 27
6	Організація маркетингу фермерських господарств	2		2; 5; 6; 20; 23; 26
7	Складання бізнес-плану фермерського господарства	4		2; 4; 7; 8; 10; 14; 15; 16; 22; 27
Разом		18		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
(IV) VI семестр			
1	Фермерські господарства – середовище формування середнього класу на селі	2	2
2	Особливості фермерського кооперування за кордоном та умови підтримки його розвитку	2	2
3	Соціальний ефект кооперації в сільських громадах	2	2
4	Успадкування фермерського господарства	2	8
5	Інвентаризація у фермерських господарствах	2	10; 17; 25
6	Організація бухгалтерського обліку біологічних активів	2	10; 17; 25
7	Облік розрахунків з контрагентами	2	7; 8
8	Зарубіжний досвід обліку доходів і витрат фермерського господарства	2	7; 8
9	Відповідальність за помилки і порушення порядку подання звітності	2	7; 8; 10
10	Досвід агротуризму у світі	2	8
11	Удосконалення внутрішньогосподарських відносин та умов праці як фактор посилення привабливості фермерської праці	2	2
12	Форми організації агромаркетингу фермерських господарств	2	2
13	Система зернового маркетингу для фермерських господарств	2	2
14	Бюджетне планування у менеджменті фермерських господарств	2	2
15	Автоматизація процесу планування фермерського бізнесу	2	2
Разом		30	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та семінарські заняття), самостійна робота, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні.

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль за темами і змістовими модулями;
- залік.

Поточний контроль проводиться на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань; проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті унаслідок засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини освітнього компонента. Основним завданням як поточного, так і проміжного контролю є забезпечення зв'язку між викладачем та здобувачами освіти в процесі навчання, управління навчальною мотивацією.

Поточний контроль може проводитись в усній формі під час проведення занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітнього компонента є базовою інформацією під час проведення заліку.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу освітнього компонента, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи здобувачем освіти.

Поточний контроль рівня знань **може проводитися як:**

- 1) усне опитування за контрольними запитаннями;
- 2) виконання практичних вправ і завдань;
- 3) письмовий контроль (контрольна робота за варіантами або тестування).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному етапі здобуття освітньо-професійного ступеня та/або на завершальних етапах.

Підсумковий контроль **може проводитись:**

- в письмовій та/або усній формах
- з використанням комп'ютерних технологій.

Формою підсумкового контролю є семестровий контроль рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового диференційованого заліку з освітнього компонента щодо обсягу навчального матеріалу, визначеного програмою освітнього компонента. Здобувач освіти вважається допущеним до заліку з освітнього компонента, якщо виконав усі види робіт, передбачені програмою. Семестровий залік полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі виконання ним (здобувачем) усіх видів робіт.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання за національною шкалою				Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	Оцінка			
	12 – бальна	4 – бальна	2 – бальна	
Високий (творчий)	12	5 (відмінно)	зараховано	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення.
	11			Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв’язувати проблеми.
	10			Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення.
Достатній (конструктивно – варіативний)	9	4 (добре)		Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	8			Знання здобувача освіти є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв’язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	7			Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
Середній (репродуктивний)	6	3 (задовільно)		Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.

	5			Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	4			Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
Початковий (рецептивно – продуктивний)	3	2 (незадовільно)	незараховано	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
	2			Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	1			Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Горьовий В. П., Тимчук С. В. Менеджмент фермерських господарств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 366 с.
3. Дудар Т. Г. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 336 с.
4. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 236 с.
5. Маркетинг: навчальний посібник / Н. Іванечко, Т. Борисова, Ю. Процишин. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 180 с.
6. Маркетинг: Світовий досвід та український вимір: підручник. Вид. 2-ге доп. та перероб. / За заг. ред. А. О. Старостіної. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 484 с.
7. Пилипенко К., Ліпський Р. Облік у фермерських господарствах: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 368 с.
8. Плаксієнко В. Я., Пилипенко К. А., Прокопишин О. С., Ліпський Р. В., Гнатишин Л. Б. Фермерство та агротуризм: організація, облік і оподаткування. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 648 с.
9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
10. Подолянчук О. А., Коваль Н. І, Гудзенко Н. М Облік в фермерських господарствах: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021 р. 374 с.
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
12. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. № 973-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>

13. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 488 с.

Додаткова:

14. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навчальний посібник / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.

15. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 368 с.

16. Гонtareва І. В. Підприємництво: підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.

17. Гура Н. О., Мельник Т. Г. Облік на підприємствах малого бізнесу. Підручник. Київ, 2021. 288 с.

18. Захарченко О. В., Сіваченко І. Ю. Міжнародний агробізнес. Кредитно-модульний курс. Навч. посіб. 3-тє вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 284 с.

19. Кучеренко Д. Г. Менеджмент. Курс лекцій. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 184 с.

20. Краус К. М., Краус Н. М., Радзіховська Ю. М. Менеджмент і маркетинг: посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.

21. Мазур К. В., Кубай О. Г. М 13 Менеджмент аграрного підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 284 с.

22. Мельников А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б. Основи організації бізнесу, Київ: Центр учбової літератури, 2023. 200 с.

23. Овєчкіна О. А., Солоха Д. В. Планування маркетингу. 2-ге вид. перероб. та доп. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 352 с.

24. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес культури: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 168 с.

25. Плаксiєнко В. Я. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 440 с.

26. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг: навчальний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.

27. Хмурова В. В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 286 с.

28. Шуст О. А. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 536 с.

29. Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. Аграрна економічна політика: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 554 с.

Інформаційні ресурси:

30. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України

31. <https://minagro.gov.ua/> – Міністерство аграрної політики та продовольства України

32. <https://nmc-vfro.com/> – Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»

33. <http://www.iae.org.ua/> – ННЦ «Інститут аграрної економіки»